

Sülh gündəliyini İlham Əliyev müəyyənləşdirir

"...Bu sülh müqaviləsi beynəlxalq norma və prinsiplər əsasında tərtib edilməlidir. Qarabağ haqqında hər hansısa müddəanın olması qəbul edilməzdir".

Prezident İlham Əliyev ötən həftə baş tutan 59-cu Münhen Təhlükəsizlik Konfransında, eləcə də plenar iclasda sülh müqaviləsi ilə bağlı Azərbaycanın dəyişilməz şərtlərini qətiyyətlə bəyan etdi. Ermənistan və Azərbaycan arasında bağlanacaq sülh müqaviləsinin şərtlərini Azərbaycanın diktə etdiyini, Cənubi Qafqazda sülh gündəliyini dövlətimizin başçısının müəyyənləşdirdiyini bir daha dünyaya nümayiş etdirdi.

Ədaləti güc yolu ilə təmin etdik

Torpaqları işğal altında olduğu 28 il boyunca da Azərbaycan sülh danışıqları aparır və hər zaman Qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə həllinin tərəfdarı olduğunu bildirirdi. Amma Ermənistan və ona havadarlıq edən beynəlxalq təşkilat və ölkələr bu münaqişənin həll olunmadan qalmasını, əbədiyyətə sürməsinə istəyir, sülhə mane ola-caq hər cür məkrli yollara əl atırdılar.

Əlbəttə ki, işğalla heç zaman barışmayan Azərbaycanı süni şəkildə dondurulmuş bu vəziyyət qane edə bilməzdi. Buna görə də 44 günlük Vətən müharibəsində BMT Təhlükəsizlik Şurasının münaqişə ilə bağlı 4 qətnaməsini özü icra edərək torpaqlarının işğalına son qoydu, ədaləti güc yolu ilə bərpa etdi. Beləliklə, ötən illər ərzində vasitəçilik adı altında münaqişənin həlli yolunda birçə addım da atmayan, Qarabağ problemini dondurmaqla işğala birbaşa dəstək verən ermənipərəst Minsk qrupu da tarixin tozlu arxivinə atıldı.

Fransa hökuməti ermənipərəst mövqe tutduğundan bu platformada artıq iştirak etmir

44 günlük müharibədən dərhal sonra Azərbaycan Ermənistanla təkmil sülh modeli təklif edib. 10 noyabr üçtərəfli Bəyanatının imzalanmasından ötən iki ildən çox müddətdə Ermənistanın sülhü pozucu davranışları, ölkəmizə qarşı təxribatları isə onu deməyə

əsas verir ki, təcavüzkar ölkə biabırçı məğlubiyətindən dərs çıxarmayıb və yenə də bölgədə barışa nail olunmasına qarşı çıxmaq istəyindədir.

Avropa İttifaqının vasitəçiliyi ilə 2021-ci ilin dekabrından başlayan "Brüssel prosesi" sayəsində üçtərəfli görüşlərdə Ermənistan üzə sülhə razı olduğunu bildirsə də, hər dəfəsində sülh sazişinin bağlanması ilə əlaqədar əməli işlər görməkdən yayınıb, ölkəmizə qarşı növbəti təxribatlar törədib.

Bildirək ki, ötən il dekabrın 7-də Brüsseldə Prezident İlham Əliyevin və Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanın iştirakı ilə növbəti üçtərəfli görüş nəzərdə tutulmuşdu, amma həmin vaxt da rəsmi İrəvan məkrli bir oyuna əl atdı. Danışıqlara qısa müddət qalmış Paşinyan Brüssel görüşündə Makronun iştirak etməsi tələbini irəli sürdü. Məkrli və hiyləgər Paşinyan yaxşı bilirdi ki, bu tələbini rəsmi Bakı haqlı olaraq qətiyyətlə rədd edəcək.

Ermənipərəst mövqe sərgiləyən və Azərbaycana qarşı qərəzli qətnamələr qəbul edən Fransanın iki ölkə arasında danışıqlarda əsla mövqe tuta bilməyəcəyini 59-cu Münhen Təhlükəsizlik Konfransında Prezident İlham Əliyev də vurğuladı: "Bu səbəbdən biz ABŞ, Rusiya və indi də Aİ tərəfindən təşkil olunmuş platformada bir araya gəlmişik. Lakin Fransa hökuməti birtərəfli ermənipərəst mövqe tutduğundan o, bu platformada artıq iştirak etmir. Aydın ki, vasitəçi olan tərəf tuta və bunu nümayiş etdirə bilməz".

Sülh gündəliyini İlham Əliyev müəyyənləşdirir

Əvvəli 1-ci səh.

Sülhə xələl gətirən missiya

Göründüyü kimi, Fransa hökuməti bölgədə əldə olunacaq sülhə hər cür əngəl törətməyə çalışır, təcavüzkar ölkəni revanşa həvəsləndirir.

Məlum olduğu kimi, ötən ilin oktyabrında Azərbaycan, Ermənistan, Fransa liderləri və Avropa İttifaqı Şurasının prezidenti arasında keçirilmiş Praqa görüşündə Aİ-nin mülki monitorinq missiyasının Ermənistan-Azərbaycan sərhədində göndərilməsi ilə bağlı razılıq əldə olunmuşdu. Razılığa əsasən, missiya iki ay müddətinə 40 nəfərdən ibarət heyətlə fəaliyyət göstərməli idi. Azərbaycan öz ərazisində bu missiyanın fəaliyyətinə razılıq verməsə də, Ermənistan tərəfində fəaliyyət göstərməsinə də heç bir etiraz etməmişdi. Rəsmi Bakı bu missiyanın fəaliyyətinin sülh prosesinə, normallaşmaya müsbət təsir edəcəyini düşünərək bu addımı atmışdı. Amma məhz Fransanın Azərbaycana qarşı qərəzli mövqe tutması səbəbindən Praqa görüşündə missiya ilə bağlı müəyyən olunan qaydalar kobud şəkildə pozulmuşdu.

Belə ki, açıqkəlon missiyanın müddəti ötən il dekabrın 19-da başa çatsa da, Azərbaycanın heç bir razılığı olmadan Aİ-nin Ermənistan-Azərbaycan sərhədi

nin Ermənistan tərəfində fevralın 20-də "mülki missiya"sı fəaliyyətə başlayıb.

İki ölkə arasında sərhədə daha uzunmüddətli və böyük tərkibdə heyətin göndərilməsi qərarını isə Aİ növbəti mərhələdə bölgədə sülhün və təhlükəsizliyin bərpasının, etimadın yaradılmasının təmin edilməsi, həmçinin iki ölkə arasında beynəlxalq sərhədlərin delimitasiyası proseslərinin asanlaşdırılması üçün əvvəlki missiyanın effektiv olduğunu bəhanə edərək verib.

Nə təsadüfdür ki, bu missiyanın sərhədlərimizə yerləşdirildiyi gün Azərbaycan əraziləri Ermənistan tərəfindən atəşə tutuldu. Elə həmin gün beş rayonumuzun atəşə tutulmasının fonunda Aİ missiyasının əsl məramının da nə olduğu ortaya çıxdı və bu məramın heç də sülhə, barışıq, iki ölkə arasında normallaşmaya xidmət etmədiyini ortaya qoydu.

Bu məkrli davranış həm də onu ortaya qoydu ki, Ermənistan öz acı məğlubiyyətini, bölgədəki reallığı qəbullansa da, ən yaxın "müttəfiq"ləri, o cümlədən Faransa heç cür bu reallığı həzm edə bilmir...

"Biz bundan sonra sizinlə necə işləyək, necə müzakirə aparaq?"

Hələ yanvar ayının 13-də yerli telekannallara müsahibəsi zamanı Prezident İlham Əliyev Aİ-nin missiyasının əsl mahiyyətini

ilə bağlı söyləmişdi ki, "dekabrın 19-da bu missiyanın müddəti başa çatmalı idi, siz də getməli idiniz öz yerlərinizə. Yəni, bu, bizi aldatmaq deməkdir. Biz bundan sonra sizinlə necə işləyək, necə müzakirə aparaq? Əgər siz bizi burada iki ay keçmədən belə xırda məsələdə, - yəni, əslində, o qədər də ciddi məsələ deyil, - aldadırsınız".

Növbəti missiyanın göndərilməsinin çox xoşagəlməz hal olduğunu söyləyən İlham Əliyev onun da altını cızaraq bildirmişdi ki, "Bu, təhlükəsizliyi artırmayacaq, əksinə, bizimlə olan bu danışıqlar formatı böyük sarsıntıya məruz qalacaq".

Artıq bir neçə gündür ki, məramı sülh olmayan Aİ missiyası sərhədimizdədir. Bu missiyanın gəlişindən ruhlanan Ermənistan isə düşünür ki, indi sülh prosesini daha rahat ləngidə biləcək, vaxt qazandıqca sülh sazişinə özünə sərf edən şərtlər daxil edəcək. Amma bu həm Ermənistan, həm də yandaşları üçün böyük yanlışlıqdır. Regionun lider ölkəsi Azərbaycan yaranmış yeni reallıqlar müstəvisində öz maraqlarını beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinə əsaslanaraq qətiyyətlə təmin edir və bundan sonra da edəcəkdir. Eləcə də Ermənistan Azərbaycanın irəli sürdüyü şərtlərin hamısını qeyd-şərtsiz qəbul edərək sülh müqaviləsini bağlayacaq, ya öz xoşu, ya da güc ilə...

***Yasəmən MUSAYEVA,
"Azərbaycan"***